

Posudek oponenta diplomové práce

Bc. Vladimíra Havlenová:

Postavení žen ve společnosti a politice ve Rwandě a Burundi

Téma postavení žen v politice a společnosti považuji za jedno z nejzajímavějších témat současné politické vědy a je jistě dostatečně nosné pro sepsání (nejen) diplomové práce. Stejně tak kladně hodnotím i výběr zkoumaných zemí (Rwandy a Burundi), i když by bylo určitě zajímavé podívat se na danou problematiku i v rámci země, která si neprošla genocidou jako obě vybrané země. Ačkoliv tak výběr tématu hodnotím kladně, jeho zpracování považuji za velice nešťastné a s těžší dostačující, a to jak po obsahové, tak i formální stránce.

Struktura práce se mi nejeví příliš přehledně ve způsobu číslování částí a kapitol. Za mnohem srozumitelnější považuji průběžné číslování v rámci celé práce než dělení na části I–VI a uvnitř těchto částí pak ještě dělení na kapitoly od 1 do n, kde zahrnutí úvodu každé této části jako číslované kapitoly vede logicky ke zbytečně krátkým a někdy i redundantním kapitolám. Rovněž názvy kapitol *Rwanda a Burundi v africkém prostoru* nepůsobí příliš logicky, protože v jakém jiném prostoru by se měly nacházet. Logicky nepůsobí ani některé řazení kapitol – např. proč není kapitola *3.3.2 Nové volby ve Rwandě 2018* vnořena do kapitoly o stavu demokracie a svobod v dané zemi? Ke struktuře musím ještě dodat, že práce převyšuje horní limit rozsahu diplomových prací o více jak 60 stran, což nepovažuji vzhledem k jejímu tématu za nutné a ani vhodné. Nadbytečný rozsah práce je do očí bijící kupř. v kap. 2.1 *Geografické, historické a politologické [sic!] vymezení Rwandy*, kde se můžeme dočíst o pohořích a hraničních řekách, ale také o tom, že přírodní park Virunga navštívil v roce 2006 Bill Gates (s. 38). Co má tato návštěva společného s tématem práce mi je přitom záhadou. Vzhledem k níže uvedenému, je v tomto případě větší rozsah práce na škodu, protože je způsoben častým opakováním téhož pořád dokola.

Po stránce metodologické je práce velice slabě zakotvena, pokud vůbec. Autorka tvrdí, že se bude jednat o „analýzu odborné literatury“, ale neuvádí, co na ní vlastně chce analyzovat a jak. Dále pak, že půjde o komparaci zjištěných výsledků a případovou studii. V tom případě nechápu, proč práci rovnou nekoncepčuje jako komparativní případovou studii, kde by si jasně zvolila komparační kritéria, jež by odvodila z teoretického rámce. I výzkumné otázky či hypotéza jsou formulovány velice problematicky – např. „*Působí volební systémy, míra demokracie a genderové kvóty na zastoupení žen v parlamentech Rwandy a Burundi pozitivně či negativně?*“ – pozitivně, či negativně vůči čemu? Nebo „*větší podíl žen na politickém životě se pozitivně odráží na vyšší kvalitě politických režimů Rwandy a Burundi*“ – opět, jak chce autorka měřit „kvalitu“ politických režimů?

Teoretická část je velice robustní a místy by čitelnosti práce prospělo ji poněkud zkrátit. Oproti tomu zde postrádám jasné vymezení teoretického rámce samotného autorčina výzkumu, tj. jasnou definici z teorií vyvozených komparačních kritérií, která by následně autorka ověřovala na dvou zkoumaných státech.

Po obsahové stránce je práce velice slabá, neboť obsahuje zhusta tvrzení, která jsou na hony vzdálená realitě (např. „*Obě země [Rwanda a Burundi] se po genocidě snaží jít cestou*

demokracie.“ – s. 1), která postrádají jakoukoliv vyargumentovanou logiku (např. že díky vysokému zastoupení žen v parlamentech Rwandy a Burundi „by se tedy předpokládalo, že obě země čeká zářná budoucnost a ekonomický rozvoj – s. 37) či která si logicky protirečí (např. když ve dvou větách za sebou autorka tvrdí, že „V roce 1962 se pak Rwanda stala nezávislým státem, který se snažil směřovat svůj vývoj k demokracii, a v zemi začaly vznikat politické strany dle etnik (Hlaváček 1997). Od získání samostatnosti v roce 1962 až do roku 1991 existoval tedy ve režim založený na dominantní vládě jedné strany MDR-PARMEHUTU a MRND“ – 39). Autorka rovněž místy chybně překládá anglické termíny (např. *Gender-based violence* překládá jako „násilí na poblaví“ – s. 68) či je překládá pokaždé jinak (zmíněné GBV někdy překládá také jako *genderové* či *násilí* či *násilí na základě poblaví*). Velmi matoucím dojmem působí také zaměňování Burundi za Rwandu (s. 72).

Autorka sice pro svoji práci shromáždila dostatečné množství pramenů a literatury, zásadní publikace jsou však převážně staršího data (zejm. Burnet 2008). Zastaralost zdrojů je ještě větším problémem, pokud se autorka odkazuje na HDP Rwandy, které je již více jak 10 let staré! (s. 108). Seznam použitých zdrojů není vůbec strukturován, což je v rozporu se závaznou citační normou, kterou ostatně autorka nedodrží ani ve formátování zdrojů.

Ačkoliv autorka opakovaně deklaruje, že provádí analýzu, práce žádnou skutečnou analýzu nepředstavuje, neboť se jedná o pouhý kompilát předchozích výzkumů, z nichž autorka vychází. Její vlastní vklad se tak bohužel omezuje na opakované konstatování, že souhlasí tu s oněmi, tu s jinými výsledky předchozích (skutečných) analýz. Celkově tak práce působí dojmem, že autorka stanovila své výzkumné otázky podle dostupných zdrojů, na základě kterých si na otázky zcela nepřekvapivě odpověděla.

Po formálním stránce je práce rovněž velice slabá. Autorka se dopouští stylisticky neobratných až chybných slovních spojení a formulací vět (např. hned první věta celé práce – „Subsaharská Afrika je charakterizována pomocí západních médií spíše jako oblast negativních jevů“; „(...) změněná zakořeněná redukce názoru, že co je lidské, je mužské (s. 6) atd.), překlepů (*generových* místo *genderových* – s. 2;), chybného psaní interpunkce, procent, spojovníků a pomlček v celé práci atd.

Celkově práci hodnotím jako hluboce podprůměrnou a hraniční. Po dlouhé úvaze jsem se nakonec rozhodl ji **doporučit k obhajobě**, kde předpokládám, že autorka projeví skutečné analytické dovednosti, znalost současného stavu dané problematiky a schopnost kriticky přemýšlet a argumentovat.

Ve Washingtonu 27. 5. 2019

Mgr. Jan Prouza, Ph.D.